

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D.,
ve věci

žalobkyně: **M. K.**, narozená „X“,
bytem „X“,

Proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 4. 2017, č. j. „X“, o invalidním důchodu,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 5. 4. 2017, č. j. „X“, o námitkách, a rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 9. 2. 2017, č. j. „X“, **se pro vady řízení zrušují** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši **386 Kč** do třiceti dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě u zdejšího soudu domáhala zrušení žalobou napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 5. 4. 2017, č. j. „X“, o invalidním důchodu, kterým byly zamítnuty její námitky. Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 9. 2. 2017, č. j. „X“, jímž byl žalobkyni s odkazem na ust. § 56 odst. 1 písm. d) a ustanovení § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), snížen od 16. 2. 2017 invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, s odůvodněním, že dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Chomutov ze dne 16. 1. 2017 je žalobkyně nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jí poklesla její pracovní schopnost o 50%, zatímco pro vznik invalidity třetího stupně je nutný pokles minimálně o 70%.

Žaloba

2. Žalobkyně v žalobě a v pozdějších svých doplňujících podáních shodně namítala, že její zdravotní stav je stále velmi špatný a má tendenci se jen zhoršovat, a proto nechápe a kategoricky nesouhlasí se závěry žalované o tom, že její zdravotní stav se vylepšil, v důsledku čehož by jí měl náležet invalidní důchod jen pro invaliditu druhého stupně. Žalobkyně vyjádřila přesvědčení, že její špatný psychický stav nadále odpovídá invaliditě třetího stupně.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná ve svém písemném vyjádření k podané žalobě uvedla, že při určování poklesu pracovní schopnosti vycházela ze zdravotního stavu žalobkyně doloženého výsledky funkčních vyšetření. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě lékařského posudku vypracovaného dne 28. 3. 2017 pro účely řízení o námitkách, kdy lékařka dospěla k závěru, že rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého stavu žalobkyně představuje zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., oddílu E, položce 2b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen vyhláška č. 359/2009 Sb.), pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 50%, jež byla žalobkyni s ohledem na její další postižení dle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity navýšena o 10% na celkových 60%. S ohledem na námitky žalobkyně žalovaná závěrem navrhla provedení důkazu vypracování posudku příslušnou Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí.

Ústní jednání soudu

4. Při ústním jednání konaném dne 20. 1. 2017 byla konstatována telefonická omluva žalobkyně z téhož dne pro zhoršení jejího zdravotního stavu s tím, že v této omluvě současně žalobkyně souhlasila s projednáním věci v její nepřítomnosti.
5. Pověřená pracovnice žalované pak při tomtéž ústním jednání před soudem odkázala na písemné vyjádření k žalobě a po provedení dokazování čtením posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 30. 10. 2017 uvedla, že rozhodnutí ve věci ponechává na úvaze soudu.

Posouzení věci soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

6. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.
7. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání dospěl soud k rozhodnutí, že žaloba byla podána důvodně.
8. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno na základě posudkového lékaře pověřeného vypracováním posudku pro Okresní správu sociálního zabezpečení Chomutov, který při kontrolní lékařské prohlídce dne 16. 1. 2017 posoudil zdravotní stav žalobkyně a dospěl k závěru, že ta je invalidní dle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, avšak nejde již o invaliditu třetího stupně dle ust. § 39 odst. 2 písm. c) téhož zákona, nýbrž o invaliditu druhého stupně dle ust. § 39 odst. 2 písm. b) stejného zákona, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu díky postižení uvedenému v kapitole XIII., oddělení E, položce 2b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., poklesla její pracovní schopnost o 50% s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se s ohledem k dalším postižením ve smyslu § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvyšuje o 10% a celkově tedy míra poklesu pracovní schopnosti dosahuje 60%. Na základě tohoto posudku žalovaná vydala dne 9. 2. 2017 výše citované rozhodnutí, jímž byl žalobkyni snížen od 16. 2. 2017 invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky, v nichž uvedla, že nesouhlasí se snížením invalidního důchodu a žádá o přezkoumání napadeného rozhodnutí, neboť její zdravotní stav se nikterak nezlepšil, když její psychika není dobrá.
9. Dále soud z obsahu správního spisu zjistil, že žalovaná si v rámci řízení o námitkách vyhotovila nový posudek o invaliditě ze dne 28. 3. 2017, který vypracovala příslušná posudková lékařka oddělení námitkové a odvolací agendy žalované. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a dospěla ke shodnému k závěru, že u žalobkyně rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., oddělení E, položce 2b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., díky kterému se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti na 50% s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se s ohledem k dalším postižením ve smyslu § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvyšuje o 10% a celkově tedy míra poklesu pracovní schopnosti dosahuje 60%. Na základě tohoto nového posudku bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí, kterým bylo potvrzeno prvoinstanční rozhodnutí ze dne 9. 2. 2017.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

10. Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. V souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně a nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
11. Dle ust. § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění se pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
12. V odstavci 5 citovaného ustanovení je dále stanoveno, že za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí. V souladu s odstavcem 6 citovaného ustanovení se za stabilizovaný zdravotní stav považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení. Dle odstavce 7 je pojištěnec adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyl, popřípadě znovu nabyl schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.
13. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vždy určuje v celých číslech s tím, že procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity.
14. V projednávané věci tedy bylo žalobou napadeným rozhodnutím rozhodnuto o tom, že žalobkyni byl snížen od 16. 2. 2017 invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, a to s odůvodněním, že z důvodu jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jí poklesla její pracovní schopnost o 60%, zatímco pro vznik invalidity třetího stupně je nutný pokles minimálně o 70%.
15. Jedním z předpokladů pro vznik a trvání nároku na invalidní důchod je tedy existence invalidity pojištěnce ve smyslu ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jak
- Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

vyplývá z ust. § 38 téhož zákona. Bylo proto třeba zjistit, zda žalobkyně nadále splňovala ke dni vydání napadeného rozhodnutí podmínky invalidity ve třetím stupni, tj. zda u ní nastal pokles pracovní schopnosti nejenže nejméně o 35%, nýbrž nejméně o 70%, když brojí proti rozhodnutí žalované o snížení invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. V této souvislosti soud poznamenává, že v daném případě nebylo mezi účastníky řízení žádného sporu o tom, že by žalobkyně nezískala potřebnou dobu pojištění, což je druhý předpoklad pro vznik a trvání nároku na invalidní důchod, jak vyplývá z ust. § 38 zákona o důchodovém pojištění, a proto soud již bez dalšího vycházel ze skutečnosti, že žalobkyně získala potřebnou dobu pojištění.

16. Již výše bylo zmíněno, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno závěrem posudkové lékařky oddělení námitkové a odvolací agendy žalované, která učinila závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobkyně a datu, kdy došlo k této skutečnosti. Soud se s tímto závěrem lékařky nespokojil, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity určitého stupně především závisí, vyžádal si proto v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „komise“), která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobkyně, dále také posoudila pokles její pracovní schopnosti a také trvání její případné invalidity včetně jakého stupně.
17. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 30. 10. 2017. Žalobkyně byla jednání komise přítomna a přímo při jednání komise byla vyšetřena odbornou lékařkou z oboru psychiatrie a také odbornou lékařkou z oboru fyziatrie a rehabilitační lékařství. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů (odborné nálezy - z ambulance psychiatrické, ambulance urologické, ambulance rehabilitace, ambulance interní a revmatologické, ambulance neurologické, ambulance bolesti, ambulance plicní, ambulance ORL, MR LS páteře, rentgenová vyšetření), obvodní zdravotní dokumentace lékařky MUDr. Ř., spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Chomutov, lékařských zpráv a nálezů, které žalobkyně předložila v řízení před soudem, pak komise dospěla k závěru, že k datu napadeného rozhodnutí žalobkyně byla invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění zákona č. 306/2008 Sb., přičemž nadále šlo o invaliditu třetího stupně.
18. Komise konstatovala, že u žalobkyně se jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož dominující příčinou je těžká somatoformní porucha s těžkým narušením společenských a pracovních funkcí.
19. Komise pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti u žalobkyně posoudila dle kapitoly V. – duševní poruchy a poruchy chování, položka 5 – poruchy neurotické, vyvolané stresem a psychosomatické poruchy, písm. d) – těžké postižení vyhl. č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti ve výši 70%.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Komise k tomuto hodnocení konstatovala, že se nemohla ztotožnit s posudkovými závěry posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Chomutov či posudkové lékařky oddělení námitkové a odvolací agendy žalované, neboť bolestivý vertebrogenní syndrom nebyl u žalobkyně rozhodujícím onemocněním. U žalobkyně je zřejmé, že se jedná o těžkou somatoformní poruchu, kdy hlavním symptomem jsou mnohočetné recidivující a často se měnící symptomy s dlouhou komplikovanou anamnézou při kontaktech s obvodními lékaři a specialisty. Komise dále uvedla, že průběh choroby je chronický a kolísavý a je spojen s narušením sociálních, rodinných a interpersonálních vztahů u osoby simplexní, s projevy hlubší osobnostní psychopatologie a s přítomností známek onemocnění CNS pravděpodobně na bázi perinatálního poškození.

20. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem jednala v řádném složení, že posudek ze dne 30. 10. 2017, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobkyně byla přítomna při jednání komise a byla přeshetřena hned dvěma přítomnými odbornými lékařkami z oboru psychiatrie a z oboru fyziatrie a rehabilitační lékařství internistou.
21. Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom oproti posudkovému lékaři Okresní správy sociálního zabezpečení Chomutov a posudkové lékařky oddělení námitkové a odvolací agendy žalované ohledně dominujícího zdravotního poškození dospěli k závěru, že jím není bolestivý vertebrogenní syndrom, nýbrž těžká somatoformní porucha s těžkým narušením společenských a pracovních funkcí, přičemž ohledně míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti u žalobkyně pak dospěli k závěru, že dosahuje celkových 70% namísto toliko 60%, na základě čehož pak uzavřeli, že žalobkyně byla k datu žalobou napadeného rozhodnutí invalidní, a to nadále ve třetím stupni a nikoliv pouze ve druhém stupni.
22. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise, který ostatně nebyl žádným z účastníků řízení nikterak zpochybňován v řízení před soudem, poté co s ním byli seznámeni, a proto s ohledem na vše, co bylo uvedeno shora, dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalovaná při svém rozhodování o námitkách žalobkyně vycházela z posudku příslušné posudkové lékařky oddělení námitkové a odvolací agendy žalované, jejíž posudek neodpovídal úplně zjištěnému skutkovému stavu.
23. Soud proto napadené rozhodnutí včetně jemu předcházejícího prvoinstančního rozhodnutí pro vady řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) podle ust. § 78 odst. 1, odst. 4 s. ř. s. ve výroku ad I. rozsudku zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. přitom platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem soudu. Bude proto na žalované, aby znovu o nároku žalobce rozhodla, přičemž bude vycházet z toho, že žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí byl nadále invalidní, a to ve třetím stupni invalidity.
24. Jelikož žalobkyně měla ve věci úspěch, soud podle ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil ve výroku ad II. rozsudku žalované zaplatit jí do třiceti dnů od právní moci

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 386,-Kč za vynaložené poštovné spojené s podáním žaloby a dalších navazujících podání (celkem 9 písemností za 51 Kč, 49 Kč, 49 Kč, 38 Kč, 46 Kč, 38 Kč, 49 Kč, 41 Kč a 25 Kč).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 20. prosince 2017

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.